

ZIVSAIMNIECĪBAS KONSULTATĪVĀS PADOMES SĒDES PROTOKOLS

Rīgā

2019.gada 26.augustā

Nr. 4.2-8e/3/2019

Zivsaimniecības konsultatīvās padomes (turpmāk – ZKP) sēde notiek Zemkopības ministrijā (turpmāk – ZM), 23. stāva konferenču zālē. Sēde sākās 07.08.2019. plkst. 11.00. un beidzās plkst.12.25. ZKP sēdi vada Zemkopības ministrs Kaspars Gerhards.

Darba kārtība:

1. Zivsaimniecības konsultatīvās padomes elektroniskās saskaņošanas procedūrā ierosinātie grozījumi Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 pasākumos “Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā” un “Zvejas ostas” (informē Zemkopības ministrija);
1. Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2021.-2027. gadam izstrādes progress (informē Zemkopības ministrija);
2. Par mencas zvejas liegumu Baltijas jūras 24. - 26.apakšrajonā (informē Zemkopības ministrija);
3. Dažādi.
Par piekrastes zvejniekiem roņu nodarīto zaudējumu kompensāciju (biedrības “Latvijas Zvejnieku Federācija” un biedrības “Kurzemes Zvejnieku Asociācija” vēstules par jautājuma izskatīšanu ZKP).

Sēdē piedalās šādi ZKP locekļi:

K.Gerhards – Zemkopības ministrs, padomes priekšsēdētājs;
N.Riekstiņš – ZM Zivsaimniecības departamenta direktors, padomes priekšsēdētāja vietnieks;
R.Vācers – Lauku atbalsta dienesta (turpmāk – LAD) pārstāvis (*Ģ.Krūmiņa vietā, pamatojoties uz pilnvarojumu*);
M.Veinbergs – Valsts vides dienesta pārstāvis;
D.Straubergs - biedrības "Latvijas Pašvaldību savienība" pārstāvis;
I.Voits – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;
J.Pētersons – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;
O.Jankovskis – biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" pārstāvis;
J.Pētermanis – biedrības "Latvijas Zvejnieku federācija" pārstāvis (*Ē.Urtāna vietā, pamatojoties uz pilnvarojumu*);
O.Dančauskis – biedrības "Latvijas Zvejnieku federācija" pārstāvis (*J.Dančauska vietā, pamatojoties uz pilnvarojumu*);
M.Stankevičs – biedrības "Kurzemes Zvejnieku asociācija" pārstāvis;
G.Abaja – biedrības “Latvijas Lauku forums” pārstāve;
I.Cīrulis – biedrības "Rīgas šprotes" pārstāvis;

I.Janeks – biedrības "Ziemeļkurzemes zivsaimnieku apvienība" pārstāvis;
D.Šmits – biedrības "Latvijas Zivrupnieku savienība" pārstāvis (*dalībnieku saraksta lapā nav parakstījis*);
M.Ziņģis – biedrības "Latvijas Zivju audzētāju asociācija" pārstāvis.

Sēdē nepiedalījās šādi ZKP locekļi:

A.Bērziņš - Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" (turpmāk – institūts "BIOR") direktors;
A.Vaiders – Pārtikas un veterinārā dienesta Pārtikas uzraudzības departamenta Dzīvnieku izcelsmes produktu ražošanas uzraudzības daļas vecākais eksperts;
J.Baltačs – biedrības "Latvijas Vēžu un zivju audzētāju asociācija" pārstāvis;
A.Blohins – biedrības "Nacionālā zvejniecības ražotāju organizācija" pārstāvis;

Pārējie ZKP sēdes dalībnieki:

J.Lagūns – biedrības "Ziemeļkurzemes zivsaimnieku apvienība" pārstāvis;
S.Raituma – biedrības "Latvijas zvejas produktu ražotāju grupa" valdes priekšsēdētāja;
K.Gebauers – biedrības "Latvijas Zivrupnieku savienība" pārstāvis;
V.Ūlis - biedrības "Nacionālā zvejniecības ražotāju organizācija" pārstāvis;
Aleksejs Blohins – biedrības "Nacionālā zvejniecības ražotāju organizācija" pārstāvis;
I. Fikss – SIA "Balticfish" pārstāvis;
J. Rendenieks – SIA "R+R Ltd" valdes priekšsēdētājs;
E.Laugalis – SIA "Ervils" pārstāvis;
R.Pētersons – SIA "Zvejnieku kompānijas "Grifs"" pārstāvis;
A. Neimane- Jordane – SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs", Zivsaimniecības sadarbības tīkla pārstāve;
L.Liepiņš – Skultes ostas pārvaldes pārstāvis;
M.Plikšs – institūta "BIOR" pārstāvis;
D.Ustups – institūta "BIOR" pārstāvis;
J.Dzenis – Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāvis;
R.Krieviņa – Zemkopības ministrijas Valsts sekretāra vietniece;
R.Derkačs – ZM Zivsaimniecības departamenta direktora vietnieks;
I.Bārtule - ZM Zivsaimniecības departamenta Zvejas pārvaldības un zivju resursu nodaļas vadītāja vietniece;
E.Kubliņa – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja;
A.Stahovskis – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vadītāja vietnieks;
K.Pilskalns – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības atbalsta nodaļas vecākais referents.

Protokolē:

O.Adamenko – ZM Zivsaimniecības departamenta Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas vadītāja vietniece.

Sēdes gaita:

K.Gerhards atklāj ZKP sēdi un aicina apstiprināt iepriekš pirms sēdes izsūtīto darba kārtību.

N.Riekstiņš informē par biedrības "Latvijas Zvejnieku Federācija" un biedrības "Kurzemes Zvejnieku Asociācija" iesniegto lūgumu ZKP darba kārtībā iekļaut jautājumus par piekrastes zvejniekiem roņu nodarīto zaudējumu kompensēšanu.

ZKP locekļiem nav iebildumu vai priekšlikumu par ierosināto darba kārtību, kā arī tie atbalsta biedrības "Latvijas Zvejnieku Federācija" un biedrības "Kurzemes Zvejnieku Asociācija" ierosinātā jautājuma iekļaušanu darba kārtībā.

I.Voits norāda ka viņš, kā biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācija" valdes priekšsēdētājs, nav pilnvarojis savā vietā sēdē piedalīties Viesturu Ūli. Tādējādi, fakts, ka dalībnieku sarakstā viņa vietā, kā biedrības pilnvarotais pārstāvis, norādīts Viesturs Ūlis liecina par pilnvarojuma viltošanu. I.Voits aicina ZKP sekretariātu pārbaudīt iesniegtās pilnvaras tiesiskumu un informēt par pārbaudes rezultātiem.

K.Gerhards uzdod ZKP sekretariātam veikt iesniegtās pilnvaras tiesiskuma izvērtēšanu saistībā ar biedrības "Latvijas Zivsaimnieku asociācijas" pārstāvja deleģēšanu dalībai ZKP š.g. 7.augusta sēdē un informēt par tās rezultātiem.

1. Zivsaimniecības konsultatīvās padomes elektroniskās saskaņošanas procedūrā ierosinātie grozījumi Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 pasākumos "Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā" un "Zvejas ostas" (informē Zemkopības ministrija).

N.Riekstiņš prezentē informāciju par elektroniskās saskaņošanas procedūrā ierosinātiem grozījumiem Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 pasākumos "Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā" un "Zvejas ostas" (prezentācija pievienota šī protokola 1.pielikumā).

R.Riekstiņš informē, par elektroniskās saskaņošanas procedūrā izsūtītajiem grozījumu priekšlikumiem pasākuma "Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā" un "Zvejas ostas un izkraušanas vietas" Ministru kabineta noteikumos, kas paredz noteikto kopējo attiecināmo izmaksu summas ierobežojumu 2014.–2020. plānošanas periodā vienam pretendētājam svīturošanu. Minētie grozījumi tika izstrādāti, lai veicinātu Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda līdzekļu piesaisti zivsaimniecības nozares investīciju projektu īstenošanā. Saskaņošanas procedūrā netika saņemti iebildumi par pasākumā "Zvejas ostas un izkraušanas vietas" piedāvātiem grozījumiem, savukārt biedrība "Latvijas Zivju audzētāju asociācija" iebilda pret grozījumiem saistībā ar pasākumam "Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā" vienam pretendētājam kopējo attiecināmo izmaksu summas 5 milj. *euro* ierobežojuma svīturošanu. N.Riekstiņš vērš uzmanību, ka viena pretendenta kopējo attiecināmo izmaksu summas ierobežojuma 5 milj. *euro*

apmērā svītrosana neskarš otru šī pasākuma MK noteikumos paredzēto kopējo attiecināmo izmaksu summas ierobežojumu kas ir noteikts vienam pretendētam, t.i. summu, ko aprēķina, pie 250 000 *eiro* pieskaitot piecreiz lielāku pretendēta neto apgrozījumu vai apmaksāto pamatkapitālu, kā arī pieskaitot pretendēta saistīto uzņēmumu neto apgrozījumu iepriekšējā pārskata gadā pirms projekta iesnieguma iesniegšanas. Tāpat N.Riekstiņš norāda ka akvakultūras attīstība ir viena no Eiropas Savienības, kā arī Latvijas prioritātēm, jo tā ir iespēja rast zivju produktu ieguves alternatīvu sakarā ar izsīkstošajiem dabiskajiem zivju resursiem, kā arī tā sniedz iespēju aizstāt importējamos zivju produktus ar vietējās izcelsmes produktiem.

M.Ziņģis norāda, ka elektroniskās saskaņošanas procedūrā biedrība "Latvijas Zivju audzētāju asociācija" iestājusies pret grozījumiem, kuri atceltu pasākumā "Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā" vienam pretendētam noteikto kopējo attiecināmo izmaksu summu 5 milj. *eiro* apmērā ierobežojumu 2014.–2020. plānošanas periodā, tāpēc ka liela apjoma projekti būtu saistāmi tikai ar recirkulācijas sistēmām. M.Ziņģis atsaucoties uz jau realizēto recirkulācijas sistēmu projektu ne pārāk labajiem rezultātiem, ierosina noteikt papildu nosacījumus tādiem projektiem, kuri pārsniegtu 5 milj. *eiro* izmaksu robežu. Šīs prasības varētu būt tehnoloģiskā projekta izstrādē un projektēšanā piesaistīt ārvalstu uzņēmumu, kuram ir pieredze šādu tehnoloģiju izstrādē, kā arī ir vismaz viens realizētais projekts, kas pierādījis savu darbību.

D.Šmits var atbalstīt kopējo attiecināmo izmaksu summas ierobežojuma vienam pretendētam svītrosānu, vienlaikus norādot uz liela finansējuma apmēra projektu nopietnākas izvērtēšanas nepieciešamību.

I.Voits atbalsta kopējo attiecināmo izmaksu summas ierobežojuma vienam pretendētam svītrosānu pasākumā "Zvejas ostas un izkraušanas vietas". I.Voits informē ka Nacionālās zvejniecības ražotāju organizācija savus projektus jau ir īstenojusi piesaistot visu iespējamo vienam pretendētam pasākumā pieejamo publisko finansējumu un uzskata, ka ostās ir vajadzīgas arī tālākas investīcijas. Savukārt ieguldījumi akvakultūrā nav tik rezultatīvi. I.Voits ierosina pasākuma "Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā" projektu neapgūtos līdzekļus virzīt uz citiem pasākumiem, kur šīs investīcijas tiek rezultatīvi izmantotas un attiecīgi nākamajā periodā šim pasākumam finansējumu samazināt.

K.Gerhards uzsver nepieciešamību visu projektu atbildīga izvērtējuma nodrošināšanai Lauku atbalsta dienestā, īpaši lielāka finansējuma projektiem. Tāpat Ministrs norāda, ka ir jārada visi apstākļi un atbilstoša normatīvo aktu bāze, kas ļautu esošo fonda līdzekļu lietderīgāku un sekmīgāku izmantošanu, tāpēc aicina padomi atbalstīt ierosinātos grozījumus abiem atbalsta pasākumiem.

ZKP par darba kārtības 1.jautājumu nolēma:

Lai veicinātu Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda līdzekļu piesaisti zivsaimniecības nozares investīciju projektu īstenošanā, atbalstīt ierosinātos grozījumus Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2014-2020 (ZRP)

pasākumu "Produktīvi ieguldījumi akvakultūrā" un "Zvejas ostas un izkraušanas vietas" MK noteikumos, svītrojot vienam pretendenta noteikto kopējo attiecināmo izmaksu summas ierobežojumu 2014.-2020.plānošanas periodā.

2. Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2021-2027. gadam izstrādes progress (informē ZM).

E.Kubliņa prezentē informāciju par Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2021-2027. gadam izstrādes progresu (prezentācija pievienota šī protokola 2.pielikumā). E.Kubliņa vērš uzmanību, ka prezentācijā tika izmantoti tikai svarīgākie dati, lai dotu kopējo ieskatu par situāciju dažādos nozares sektoros, pārējie apkopotie dati tiks izmantoti tālākā Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai izstrādes procesā, kurā aicina aktīvi iesaistīties visus ieinteresētos nozares pārstāvjus. Š.g. septembrī un oktobrī tiks organizētas atsevišķas darba grupas ar katra zivsaimniecības sektora pārstāvjiem.

K.Gerhards aicina nozares pārstāvjus piedalīties ZM organizētajās darba grupās, kas ir plānotas Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai izstrādei nākamajam plānošanas periodam, un aktīvi iesaistīties to darbā.

ZKP par darba kārtības 2.jautājumu nolēma pieņemt zināšanai ZM sniegto informāciju par Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai 2021-2027. gadam ieviešanas progresu un plānoto programmas sagatavošanas laika grafiku.

3. Par mencas zvejas liegumu Baltijas jūras 24. - 26.apakšrajonā (informē Zemkopības ministrija).

N.Riekstiņš prezentē informāciju par Eiropas Komisijas pieņemto lēmumu par mencas zvejas liegumu Baltijas jūras 24. - 26.apakšrajonā (prezentācija pievienota šī protokola 3.pielikumā).

Atsaucoties uz biedrības "Latvijas Zvejnieku Federācija" vēstuli, kas pirms sēdes tika iesniegta izskatīšanai Zivsaimniecības konsultatīvajā padomē, un tajā izklāstīto situāciju piekrastes zvejā, N.Riekstiņš norāda, ka Eiropas Komisijas noteiktais mencas zvejas liegums 26.zvejas rajonā nopietni skar arī piekrastes zvejniekus, kas zvejo šī rajona ūdeņos. Tāpēc uz tiem arī būtu attiecināms kompensācijas mehānisms, kuru no š.g. jūnija jau pielieto aiz piekrastes zvejojošajiem zvejniekiem. N.Riekstiņš informē, ka lai mencu zvejniekiem būtu iespēja turpināt saņemt kompensācijas sakarā ar Eiropas Komisijas pieņemto mencu krājumu aizsardzības ārkārtas pasākumu, būtu jāņem vērā

līdzīgi nosacījumi kā iepriekš - zvejas kuģi lieguma laikā vispār neveic zvejas darbības, iepriekšējo divu kalendāro gadu laikā zvejniekam kopā reģistrētas vismaz 120 zvejas dienas, iepriekšējo 3 kalendāro gadu laikā attiecīgajos mēnešos zvejniekam kopā reģistrētas vismaz 300 kg mencu nozvejas. Kompensācijas iespējas un minētie nosacījumi būtu jāparedz Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai atbalsta pasākuma “Zvejas darbību pagaidu pārtraukšana” ietvaros laika periodam līdz š.g. beigām (no septembra līdz decembrim). Savukārt kontroles jautājumus par zvejas lieguma izpildes nodrošināšanu ZM vēl pārrunās ar Valsts vides dienestu.

E.Kubliņa skaidro, ka kompensācijas var tikt paredzētas tikai tad, ja zvejnieki zaudē tiem piešķirtās zvejas iespējas – ja iepriekš ir zvejojuši, bet iestājoties jauniem nosacījumiem (*Eiropas Komisijas pieņemtie mencu krājumu aizsardzības pārkārtas pasākumi*), zveju vairs nevar turpināt.

Uz J.Pētermaņa jautājumu vai kompensācijas var tikt izmaksātas arī zvejniekiem, kuri zvejo mencu 28. rajonā N.Riekstiņš norāda, ka 28.rajonā nav noteikts mencas zvejas liegums, līdz ar to kompensāciju izmaksa nevar tikt paredzēta. Šie zvejnieki var turpināt zvejojot tāpat kā iepriekš.

I.Voits atbalsta Ministru kabineta grozījumu virzīšanu par kompensācijām zvejniekiem par mencu zvejas ārkārtas liegumu. Papildus I.Voits informē par Eiropas Savienības dalībvalstu nozares pārstāvju darba grupā prezentēto mobilo aplikāciju, ko varētu izmantot piekrastes zvejnieki, lai reģistrētu zvejas darbības un tiktu nodrošināta to pienācīga kontrole. I.Voits uzskata, ka šis varētu būt labs rīks kuģiem, kuru garums ir zem 12 m, kuriem normatīvie akti neprasa satelītnovērošanas sistēmas (VMS) uzstādīšanu uz kuģa.

ZKP par darba kārtības 3.jautājumu nolēma:

3.1. pieņemt zināšanai ZM sniegto informāciju par Eiropas Komisijas pieņemto mencas zvejas liegumu Baltijas jūras 24.-26.apakšrajonā;

3.2. ZM sagatavot nepieciešamos grozījumus ZRP pasākuma “Zvejas darbību pagaidu pārtraukšana” īstenošanai (projektu atlases kritēriju un MK noteikumu grozījumi), lai mencu zvejniekiem būtu iespēja saņemt kompensācijas periodā no 1.septembra līdz 31.decembrim par Eiropas Komisijas pieņemto mencu krājumu aizsardzības ārkārtas pasākumu Baltijas jūras 24.-26.apakšrajonā.

4. Dažādi. Par piekrastes zvejniekiem roņu nodarīto zaudējumu kompensāciju.

ZKP tiek iepazīstināta ar biedrības “Latvijas Zvejnieku Federācija” un biedrības “Kurzemes Zvejnieku Asociācija” vēstulēm, kurās tiek uzsvērta piekrastes zvejniekiem roņu nodarīto zaudējumu kompensēšanas nepieciešamība.

J.Dzenis (Dabas aizsardzības pārvaldes pārstāvis) informē par Roņu aizsardzības plāna izstrādes gaitu, norādot ka š.g. septembrī ir sagaidāma jaunākā plāna versija. Plāna izstrādē no institūta BIOR puses ir iesaistīts tās pārstāvis M.Plikšs. Plāna ietvaros tika izvērtētas vairākas metodes kā novērst roņu ietekmi uz piekrastes zveju – atbaidīšanas ierīces, inovatīvi zvejas rīki, roņu limitētas medības u.c.

Uz I.Voita komentāru par aizliegumu ES tirgū realizēt roņu produktus J.Dzenis vērš uzmanību, ka šādu produktu realizācija ES tirgū patiešām nav atļauja. Tomēr pastāv iespējas personām Dabas aizsardzības pārvaldē saņemt licenci roņu medībām un tad roņu produktus var izmantot pašpatēriņam.

Uz N.Riekstiņa jautājumu vai Roņu aizsardzības plānā parādās roņu nodarīto zaudējumu ietekme uz zvejnieku nozveju un zvejas rīkiem skaitliskā izteiksmē M.Plikšs informē, ka institūta “BIOR” atskaitēs tādi dati ir un tie tiks ietverti arī plānā. Tomēr attiecībā uz nozvejas zaudējumiem – tie ir ļoti grūti novērtējami un tas gandrīz nav iespējams. Tos var aptuveni novērtēt, ja zvejas rīkos ir palikuši sabojāto zivju pārpalikumi, savukārt ja zvejas rīki ir tukši, bet tuvumā tiek novēroti roņi, tad drošus secinājumus par apēsto zivju daudzumu vairs nevar izdarīt.

K.Gerhards norāda, ka ministrija visdrīzāk varētu rast nepieciešamos finanšu resursus kompensāciju izmaksām par piekrastes zvejniekiem roņu nodarītajiem zaudējumiem. Pirms tam gan jāapzinās situācija, jāizvērtē Roņu aizsardzības plāna rezultāti un jānosaka zaudējumu apmērs.

M.Stankevičs informē par zaudējumu kompensāciju mehānismu, kas ir spēkā Lietuvā. M.Stankevičs norāda, ka pamatojoties uz 2016.gadā pieņemto lēmumu, zvejniekiem tiek maksāta kompensācija 30% apmērā no gada apgrozījuma, kas gūts no zvejniecības. Savukārt, ja zvejnieks ir iegādājies roņu atbaidīšanās ierīci tad kompensācijas apmērs var sastādīt līdz 40%.

N.Riekstiņš norāda, ka ZM tiks izvērtēta situācija piekrastes zvejniecībā un tiks piedāvāts iespējama zaudējumu kompensācijas mehānisms, kas būtu piemērots tieši Latvijas apstākļiem, jo 2016.gadā ZKP jau tika apspriests Lietuvas kompensāciju modelis, kas Latvijā būtu piemērots tikai pāris lielākajiem piekrastes zvejniekiem. Tāpat N.Riekstiņš vērta padomes locekļu uzmanību uz to, ka kompensāciju iespēju izstrāde prasīs arī Zivsaimniecības Rīcības programmas zivsaimniecības attīstībai izmaiņu veikšanu.

ZKP par jautājumu par piekrastes zvejniekiem roņu nodarītiem zaudējumiem nolēma:

- 4.1.pieņēma zināšanai Dabas aizsardzības pārvaldes un institūta “BIOR” sniegto informāciju par Roņu aizsardzības plāna izstrādes virzību;**
- 4.2.uzdot Zemkopības ministrijai apzināt esošo situāciju, izvērtēt Roņu aizsardzības plāna rezultātus un sagatavot iespējamo atbalsta (kompensāciju) mehānisma priekšlikumu par piekrastes zvejniekiem roņu nodarītajiem zaudējumiem.**

Ministrs

K.Gerhards

Adamenko, 67095042
olga.adamenko@zm.gov.lv

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU